

KRD.P.40.2018.1

Warszawa, dnia 12 sierpnia 2018 r.

Szanowny Pan
dr Jarosław Gowin
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowny Panie Premierze,

W odpowiedzi na pismo ozn. DLP.ZLS.1201.26.2018 z dnia 11 lipca 2018 r., uprzejmie informuję, że Krajowa Reprezentacja Doktorantów przedstawia następujące stanowisko do przedłożonego do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów oceny programowej (projekt z dnia 10 lipca 2018 r.):

W ocenie Krajowej Reprezentacji Doktorantów rozporządzenie zostało zaprojektowane przy zignorowaniu wytycznych. Ani z treści projektu, ani z treści uzasadnienia do niego nie wynika, w jaki sposób Minister projektując rozporządzenie miał na uwadze międzynarodowe standardy w zakresie zapewniania jakości kształcenia. Wręcz przeciwnie, w uzasadnieniu stwierdza się: „*Kwestię kryteriów oceny programowej regulowało dotychczas rozporządzenie MNiSW z dnia 20 września 2016 r. w sprawie ogólnych kryteriów oceny programowej (Dz.U. poz. 1529). W stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia projektowane rozporządzenie w sposób zasadniczy nie zmienia istoty kryteriów oceny programowej. Wyrażona w nowym upoważnieniu ustawowym konieczność uwzględnienia przez ministra międzynarodowych standardów w zakresie zapewniania jakości kształcenia oraz potrzeby zapewnienia właściwych wzorców oceny determinuje jednak zmianę podejścia do sposobu formułowania kryteriów”.*

Wytyczne do poprzedniego rozporządzenia zobowiązywały Ministra do uwzględnienia „potrzeby zapewnienia wysokiej jakości kształcenia”. Skoro zatem przy tak diametralnej zmianie wytycznych rozporządzenie jest niemal tożsame z tym obowiązującym jeszcze obecnie, to nie sposób uznać, że Minister uwzględnił nowe wytyczne. Wprawdzie w uzasadnieniu stwierdza się, że nowe wytyczne determinują „zmianę podejścia do sposobu formułowania kryteriów”, ale czy zmiana ta wyraża się

jedynie w językowym przereklamowaniu kryteriów? Ma ona zatem charakter pozorny i jako taka nie może zostać zaaprobowana.

Projekt w § 1 pkt 5 przewiduje jako jedno z kryteriów poziom kompetencji i doświadczenia kadry naukowej. Nie wydaje się to uzasadnione, skoro kadra naukowa, co do zasady, nie prowadzi zajęć ze studentami. Należy zresztą podkreślić, że pojęcie „kadry naukowej” jest nieznanie ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tym samym *de lege lata* nie do końca wiadomo, których dokładnie pracowników uczelni (albo jakie ewentualnie inne osoby) obejmuje zbiorcze pojęcie „kadry naukowej”. Co więcej, taki przepis nie współgra z nową dydaktyczną ścieżką kariery akademickiej. Opiniowane rozporządzenie powinno raczej wśród kryteriów przewidywać – podobnie jak to obecnie obowiązujące – kwalifikacje (oraz doświadczenie) nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami. Należy przy tym zwrócić uwagę, że nawet w uzasadnieniu (s. 2) do opiniowanego projektu mowa jest o właściwym doborze „nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia” jako jednym z elementów kluczowych dla zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia studentów. Zastosowane w tekście opiniowanego projektu pojęcie „kadry naukowej” nie wydaje się zatem trafne z jakiegokolwiek punktu widzenia – tak legislacyjnego, jak i merytorycznego lub systemowego.

Krajowa Reprezentacja Doktorantów zwraca przy tym uwagę, że poziom kadry naukowej uwzględniono wśród kryteriów oceny programowej wskazanych w opiniowanym rozporządzeniu, podczas gdy, co ciekawe, w przypadku ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej przewidziano jako jedno z kryteriów kwalifikacje tylko tych pracowników naukowych, którzy prowadzą kształcenie w szkole doktorskiej (por. art. 261 pkt 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). W ocenie Krajowej Reprezentacji Doktorantów powinno być raczej odwrotnie, a model przyjęty na gruncie ewaluacji szkół doktorskich powinien zostać zastosowany właśnie przy ustalaniu kryteriów oceny programowej w opiniowanym rozporządzeniu.

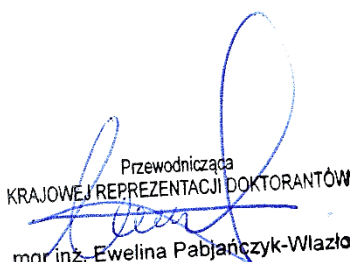
Przewidziany w § 1 pkt 7 „poziom zaangażowania otoczenia społeczno-gospodarczego” należy dla jasności zmienić na „poziom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie kształcenia”, gdyż obecne brzmienie językowe sugeruje, że kryterium ma stanowić poziom zaangażowania tego otoczenia, a nie poziom zaangażowania uczelni w nawiązywanie współpracy z tym otoczeniem.

W ocenie Krajowej Reprezentacji Doktorantów wśród kryteriów oceny programowej określonych w projekcie rozporządzenia brakuje aspektu oceny uczestników kształcenia, czyli absolwentów. Wskaźnik ten dużo mówiłby o faktycznej efektywności kształcenia. Możliwe jest dwojaki uwzględnienie tego kryterium wśród kryteriów oceny programowej – albo jako ocena dokonana przez absolwentów, oczywiście przy zastosowaniu miarodajnych i wiarygodnych narzędzi pomiarowych, albo jako ocena absolwentów, a więc ocena ich losów na rynku pracy, zarobków w odniesieniu do wskaźników danego regionu, branży, itd.

Wydaje się także, że wśród kryteriów oceny programowej powinno zostać przewidziane przygotowanie (efektywność) kadry administracyjnej uczelni np. w zakresie obsługi współpracy międzynarodowej pomiędzy organizacjami studenckimi, mobilności studenckiej, pracy z osobami niepełnosprawnymi, itd., oczywiście przy uwzględnieniu specyfiki danego kierunku studiów.

W pozostałym zakresie Krajowa Reprezentacja Doktorantów nie zgłasza uwag do opiniowanego projektu rozporządzenia.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
KRAJOWEJ REPREZENTACJI DOKTORANTÓW
mgr inż. Ewelina Pabjańczyk-Wlazło